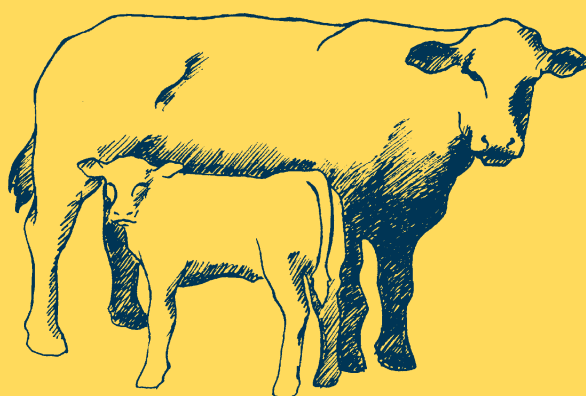




FAGSENTERET for kjøtt

STORFEKJØTTKONTROLLEN

Årsmelding 2003



Innhold

Storfekjøttkontrollens formål	4
Organisering og finansiering	5
Bondeversjon av Storfekjøttkontrollen	7
Veiledende priser for medlemsskap	8
Året som har gått	9
Hva skjer fremover framover	13
Rådgivere i Storfekjøttkontrollen i 2003	14
Statistikk fra Storfekjøttkontrollen	15
Historisk utvikling	17
Antall besetninger og besetningsstørrelse, fylkesvis	19
Medlemmer per slakterirådgiver	20
Medlemsandel, fylkesvis	21
Mordyr av ulike raser	23
Kalvingsstatistikk	25
Slakteresultater	30
Tilvekster	35
Helseopplysninger	37
Sammenligningstall fra Danmark	39

FAGSENTERET for kjøtt

Fagsenteret for kjøtt er et kompetansesenter for en samlet kjøttbransje som gjennom forskning, utvikling og forbedringstiltak arbeider for økt konkurransekraft langs hele verdikjeden fra bås til bord. Hovedtyngden av oppgaver er bransjenøytralt fag- og opplysningsarbeid, men det drives også konsulent/oppdragsvirksomhet. Fagsenteret ble opprettet våren 1998 etter en avtale mellom Norsk Kjøtt og Kjøttbransjens Landsforbund. Fagsenteret samarbeider tett med bransjens organisasjoner, slakterier og kjøttindustri og har et betydelig nettverk til andre fagmiljøer.

Tekst: Grethe Ringdal (foto)/Cecilie Ausland Layout: Grete Ekstrøm Sveen Trykkeri: Elanders Novum as

FORORD

Storfekjøttkontrollen er den landsomfattende husdyrkontrollen for kjøttproduksjon på storfe. Fagsenteret for kjøtt har den sentrale administrasjon med ansvaret for drift og utvikling av den sentrale databasen og utvikling av det windowsbaserte PC-programmet. Det er ansatte i slakteriene som har det lokale ansvaret for Storfekjøttkontrollen.

Statistikken i årsmeldingen er basert på opplysninger samlet i den sentrale databasen. Med i statistikkene er alle medlemmer som står som innmeldt og har registrert de aktuelle opplysninger i 2003.



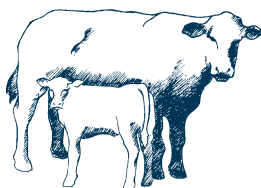
Halvor Nordli
(Leder av Samarbeidsrådet)



Cecilie Ausland
(Utviklingsansvarlig)



Grethe Ringdal
(Driftsansvarlig)



Hjemmeside: www.fagkjott.no/storfekjottkontrollen

STORFEKJØTTKONTROLLENS FORMÅL

- Skaffe det enkelte medlem informasjon om egen buskap som grunnlag for planlegging, styring og kvalitetssikring av produksjonen.
- Gi grunnlag for landsomfattende avlsarbeid på storfe gjennom fullstendig oversikt over dyrenes identitet ved merking, og informasjon, om enkeltdyr og buskap.
- Gi nødvendig informasjon til forebyggende helsearbeid og sykdomsbekjempelse.
- Skaffe dokumentasjon ved livdyrsalg.
- Gi nødvendige opplysninger for generell rådgiving, informasjon, forskning, statistikk og prognoser.
- Være en del av de tiltak som skal skape aktivt og levende produsentmiljø.
- Tilfredsstille krav til norske forskrifter for merking og registrering av storfe.



Dagrosprisvinneren 2003, Petter Simonsen, sammen med oksens eier, Harald Graarud. Begge medlemmer i Storfekjøttkontrollen.

ORGANISERING OG FINANSIERING

Fagsenteret for kjøtt har administrasjonen av Storfekjøttkontrollen sentralt og står for drift og utvikling av PC-programmet og den sentrale databasen. Slakterier, både samvirke- og private, har det lokale ansvaret. Det er 16 rådgivere/registratorer rundt omkring i landet.

De innsamlede data er grunnlag for avlsarbeid, statistikk, dokumentasjon og forskning på kjøttfe. Finansiering av sentral drift og utvikling dekkes av Omsetningsrådet. Finansiering av lokal drift i slakteriene dekkes delvis av medlemsavgifter.

SAMARBEIDSRÅDET FOR STORFEKJØTTKONTROLLEN

Samarbeidsrådet for Storfekjøttkontrollen er Storfekjøttkontrollens øverste organ. Saker vedrørende regelverk, veilevende priser og fastsetting av rettigheter og plikter som følger med medlemsskapet, er saker som behandles i dette forum. Samarbeidsrådet for Storfekjøttkontrollen har i 2003 bestått av:

Halvor Nordli (leder), Norsk Kjøttfeavlslag
Asgeir Svendsen, Norsk Kjøtt
Rolf Axel Aass, Kjøttbransjens Landsforbund

SAMARBEIDSRÅDET FOR STORFEKONTROLL

Problemstillinger som er felles for kukontrollen og Storfekjøttkontrollen, behandles i Samarbeidsrådet for Storfekontroll bestående av representanter fra Norske Meierier (Kukontrollen), Fagsenteret for kjøtt (Storfekjøttkontrollen), avlsorganisasjonene GENO og Norsk Kjøttfeavlslag (NKA).

**STORFEKJØTTKONTROLLENS ARBEIDSGRUPPE**

En arbeidsgruppe som består av representanter for de som bruker programmet samt representanter fra NKA og Fagsenteret, legger føringer for hvordan PC-programmet og kontrollen utvikles videre til best mulig nytte for brukerne.

Arbeidsgruppen består av:

Erik Ringnes	Bondeversjonbruker/avlsbesetning
Lars Skjennum	Bondeversjonbruker/krysningsbesetning + innkjøpt kalv
Steinar Aas	Rådgiver, Furuseth Slakteri AS
Elisabeth Kluften	Rådgiver, Gilde Fellesslakteriet BA
Per Øivin Sola	Avlssjef, Norsk Kjøttfeavlslag
Christopher Lange	Stambokfører, Norsk Kjøttfeavlslag

Fra Fagsenteret for kjøtt:

John Thore Mogen	Programmerer
Anitra Lindås/Cecilie Ausland	Konsulent
Grethe Ringdal	Konsulent

BONDEVERSJON AV STORFEKJØTTKONTROLLEN

Medlemmene i Storfekjøttkontrollen kan kjøpe et dataprogram hvor de selv kan registrere opplysninger om sine dyr og ta ut egne rapporter for buskapen eller enkeltdyr. Dette dataprogrammet kalles bondeversjonen. Medlemmer kan videresende opplysningene fra bondeversjonen til sin rådgiver enten på diskett eller som vedlegg til en e-post. Rådgiveren sender opplysningene videre til sentralt lager. Bondeversjonbrukere kan også få brukernavn og passord slik at de kan sende opplysninger direkte til sentralt lager.

OVER 30% AV MEDLEMMENE REGISTRERER SELV

Flere og flere av Storfekjøttkontrollens medlemmer ønsker å registrere selv. Ved årsskiftet var det 343 medlemmer som hadde kjøpt bondeversjon av programmet.



VEILEDENDE PRISER FOR MEDLEMSSKAP

Grunnpakken i Storfekjøttkontrollen gir registrering av data og utsendelse av lister. Årsrapporten er en sentral liste. Imidlertid ligger de aller fleste rapporter og lister på slakterirådgivernes PC'er eller i bondeversjonprogrammet. Slakterirådgiverne styrer utsendelsen av rapportene til sine medlemmer. Hvilke eller hvor store ressurser som settes av til personlig rådgivning og besøk, er opp til det enkelte slakteri. Dermed er det også slakteriet som bestemmer avgiften for medlemsskap i kontrollen. Veiledende satser for medlemsskap settes av Fagsenteret for kjøtt. De veiledende satsene er beskrevet nedenfor.

Utvikling og salg av PC-programmet bondeversjonen er det Fagsenteret for kjøtt som er ansvarlig for. Derfor bestemmer Fagsenteret prisen for kjøp og årlig oppgradering av programmet. Slakteriene fakturerer imidlertid medlemmene på vegne av Fagsenteret for kjøtt for bondeversjonen, samtidig med fakturering for egne medlemsavgifter.

VANLIG MEDLEMSSKAP (VEILEDENDE SATSER):

Årlige kostnader:

Grunnsats: kr 500,-

Variabel sats, avh. av besetningsstørrelse: kr 50,- per årsku
kr 12,50 per fødingsdyr

MEDLEMSSKAP MED BONDEVERSJON:

Engangssum:

Kjøp av program: kr 1 000,-

Årlige kostnader:

Grunnsats for brukerstøtte:

Fra slakteriet:

Årlig programoppgradering:

kr 600,- (veiledende sats)

kr 300,-

Satsene vil evalueres i 2004.

ÅRET SOM HAR GÅTT

AKTIVITETER I STORFEKJØTTKONTROLLEN

Utvikling av bondeversjonen og innsending til sentralt lager

Programoppgraderingen i 2003 inneholdt nye rapporter, videreutvikling av bingeløsningen og forenkling av ulike funksjoner. Bingeløsningen er en del av programmet der man har mulighet til å dele dyrene inn i grupper slik de er inndelt i virkeligheten, enten det er snakk om binger eller beiteskifter. Ulike hendelser kan knyttes til hele eller deler av disse gruppene. Slike hendelser er for eksempel flytting av dyr mellom binger/beiter, registrering av paringsperioder og utmelding til slakt. Avlsverdilisten er en ny rapport som gir brukerne muligheten til enkelt å rangere dyr etter ulike avlsverdier. Masseregistreringsbildene ble forbedret slik at det er enklere å registrere for produsenter med mange dyr i besetningen.

Utviklingen av bondeversjonen skjer på bakgrunn av innspill fra brukerne. Det ble i 2003 avholdt et møte i arbeidsgruppen i forkant av ny versjon. Storfekjøttkontrollen mottar mange synspunkter og idéer fra brukerne via brukerstøtte, kurs og i andre sammenhenger. Vi har hatt hjelp av rådgivere og produsenter til å teste og komme med innspill underveis i utviklingen av ny versjon.

Bondeversjonsbrukere kunne fra november 2002 sende inn opplysninger direkte på internett hvis de ønsket. Dette har det vært stor interesse for, og ved årsskiftet sendte cirka 45% av bondeversjonsbrukerne inn selv uten rådgiver som mellomledd. Dette innebærer en forenkling, både for bondeversjonbrukerne og rådgiverne. Vårt inntrykk er at brukerne er fornøyd med dette og at mange får et større ansvarsforhold til egne data.

Dyktige rådgivere

Storfekjøttkontrollen har en stab med dyktige og ivrige rådgivere ute i felten. Rådgiverene har opparbeidet seg mye kunnskaper om Storfekjøttkontrollen og yter god brukerstøtte ovenfor medlemmene. Den sentrale administrasjonen har bra kontakt med rådgiverne. Denne kontakten er viktig for at den daglige driften skal fungere og for å få verdifulle innspill til utvikling av Storfekjøttkontrollen.

Mer samarbeid mellom Saue- og Storfekjøttkontrollen

Brukerstøtten ble i 2003 slått sammen med Sauekontrollens brukerstøtte. Dette har ført til at man kan tilby brukerstøtte fra kl. 9 til kl. 15 mandag til fredag og mer frigjort tid for de ansatte. Denne ordningen vil fortsette videre.

I mars ble siste del av superbrukerkurset arrangert. Dette har vært et kurs for totalt 14 rådgivere fra Saue- og Storfekjøttkontrollen som har spesialisert seg på dataprogrammet og brukerstøtten rundt det. Formålet med superbrukerne er at de skal kunne bistå kollegaer og Bondeversjonsbrukere med hjelp på et noe høyere nivå enn det man forventer av andre rådgivere/registratorer. Kurset har gitt gode resultater, og tilbakemeldingene har vært mange og gode. Superbrukerne har også avlastet brukerstøtten sentralt, og flere har meldt om at de blir flittig brukt. Vi håper å kunne følge opp kursdeltakerne videre framover og fortsett dra nytte av den høye faglige kompetansen de sitter inne med.

Husdyrregister - storfe

Det er obligatorisk for alle storfeholdere å rapportere inn opplysninger til Husdyrregisteret. Storfekjøttkontrollen sender daglig opplysninger fra den sentrale databasen til Husdyrregisterets database. Medlemmer i Storfekjøttkontrollen oppfyller dermed kravet om rapportering til Husdyrregisteret ved å sende inn opplysninger til Storfekjøttkontrollen. I 2003 ble det arbeidet med å tilpasse overføringen ytterligere.

Informasjon og kurs

Storfekjøttkontrollen har vært synlige i form av en fast spalte i Buskap og artikkel i Kjøttssamvirket. I tillegg har det vært informasjon i hvert nummer av Kjøttfeavl. Storfekjøttkontrollen var på Dyrsku'n i Seljord og hadde stand sammen med Norsk Kjøttfeavlslag.

Storfekjøttkontrollens Internettside (www.fagkjott.no/storfekjottkontrollen) er i stadig utvikling. På sidene legges det ut aktuelle nyheter, statistikk, fagartikler og ikke minst tips og info om Bondeversjon. Flere og flere er innom siden, og vi vil satse på å forbedre den ytterligere.

Fagsenteret for kjøtt tilbyr å være kursholdere dersom slakteriene ønsker å holde kurs for bondeversjonsbrukerne til Storfekjøttkontrollen.

I 2003 var Fagsenteret med på tre bondeversjonskurs for nybegynnere rundt omkring i landet. Kursene er nyttige for å få innspill til programmet og gir mange kontakter. Det nordligste bondeversjonskurset noensinne i Storfekjøttkontrollens historie ble arrangert i 2003 i Bardu!

AKTIVITETER I NORSK KJØTTFEAVLSLAG

Avlsarbeidet på kjøttfe er inne i en god utvikling. Det er økende oppslutning om fellestiltak som kjøttfesemin, Storfekjøttkontrollen og fenotypetest, samtidig som fagmiljøene rundt NKA i stadig økende grad viser anerkjennelse for den jobben som avlere, raselag og NKA gjør for å videreutvikle avlsarbeidet. For å stimulere til økt bruk av norsk semin, ble det i 2003 innført et system hvor raselagene får en andel av betalingen for norske semindoser. Til sammen ble det utbetalt over 79 000 kroner i slik godtgjørelse til raselagene i 2003. "Betingelsen" for utbetalingen er at raselagene arbeider aktivt med å øke seminbruken i egne rekker. Dette skaper en vinn-vinn-situasjon som utvilsomt vil føre til merinntekter til kjøttfeavl.



Antallet "Aktive Avlsbesetninger" var 35 i 2003. Ved inngangen til 2004 foreligger det søknad fra 8-10 nye besetninger som ønsker å delta i ordningen. Å bli "Aktiv Avlsbesetning" innebærer at man oppfyller krav til blant annet registreringer og seminbruk. En godkjenning som "Aktiv Avlsbesetning" betyr at man befinner seg i toppsjiktet hva angår avl, dokumentasjon og helse. I 2003 ble 440 okser og 1150 kviger/kyr stambokført.

NKA har gjennom hele 2003 hatt et nært og godt samarbeid med både Norsk Kjøtt og GENO. Det ble opprettet en egen samarbeidsgruppe mellom Norsk Kjøtt og NKA som skulle se på mulig samarbeid innen fem ulike områder: Genetikk, faglig koordinering, finansiering av kjøttfeavlen, konkurransekraft og samarbeidsform. Gruppen har formalisert samarbeid på både administrativt og tillitsvalgt nivå, samtidig som samarbeidsområdene er blitt nærmere definert. Med utspring i gruppens arbeid er det også innledet et tett samarbeid rundt Norsk Kjøtts markedsatsing "Norsk Kjøttfe". NKA er her tildelt konkrete og avtalefestede oppgaver med hensyn til leveranse av genetikk og avlsarbeid inn i "Norsk Kjøttfe"-verdikjeden.

I 2002 ble det sendt 30 000 doser med Charolaissæd fra Norge til Thailand. Blant annet med bakgrunn i denne konkrete eksporten, søkte NKA Norges Eksportråd om midler til en videre eksportsatsing i 2003. Her ble det søkt om midler til å gjennomføre en markedsanalyse, til nettverks- og relasjonsbygging og til materiell og markedsføring. Søknaden ble innvilget, og i løpet av 2003 har NKA arbeidet med å oppfylle målene i den.



HVA SKJER FRAMOVER

BONDEVERSJON

Bondeversjonen skal utvikles slik at man kan registrere opplysninger om føring og økonomi. Dette er viktig for at programmet skal være et godt styringsverktøy for bonden og også for dokumentasjon. Det vil også utvikles flere og mer fleksible rapporter.

RAPPORTER PÅ INTERNETT

Dessverre kom vi også i 2003 mye kortere enn forventet med tanke på å få utviklet rapporter på Internett. Dette skyldes for lite ledige arbeidsressurser ved Storfekjøttkontrollen og Sauekontrollen. Arbeidet er igangsatt, og vi håper å få lansert de første rapportene på internett høsten 2004.

BRUK AV DATA I FORSKNING

I løpet av 2004 blir det satt i gang to større forskningsprosjekter om ammeku og spesialisert kjøttproduksjon på storfe. Prosjektene har vekt på helse og fruktbarhet. I disse prosjektene vil data fra Storfekjøttkontrollen bli brukt. Det er ambisjoner om å bruke data fra Storfekjøttkontrollens sentrale database mer til lignende formål.

ØKE REGISTRERINGEN AV HELSEDATA

Det registreres relativt lite helsedata i Storfekjøttkontrollen. I 2004 satser man på å få flere til å registrere helsedata. Det skal lages helse-rapporter i bondeversjonen og man kommer til å gå aktivt ut med informasjon og oppfordring om å registrere disse viktige opplysningene.



RÅDGIVERE I STORFEKJØTTKONTROLLEN I 2003

GILDE FELLESSLAKTERIET

Olav Gjølberg
Elisabeth Kluften
Live Enerhaugen/Laila Almhjell

GILDE HEDMARK OG OPPLAND SLAKTERIER

Kari Lianger
Kristian Heggelund

GILDE VEST

Anne Lise H. Molland

GILDE BØNDERNES SALGSLAG

Odd Gunnar Stene

GILDE NORD-NORGES SALGSLAG

Siri Wangberg
Knut Storbakk

FATLAND

Gerd Skjoldal

FURUSETH SLAKTERI

Steinar Aas

PRIMA SLAKT

Odd Jan Håland

MIDT-NORGE SLAKTERI

Paul Myhrås

EIDSMO SLAKTERI

Magnar Høvik

FAGSENERET FOR KJØTT

Grethe Ringdal
Anitra Lindås/
Cecilie Ausland

NORSK KJØTTFEAVLSLAG

Christopher Lange



STATISTIKK FRA STORFEKJØTTKONTROLLEN

BEGREP OG DEFINISJONER

Ammeku

Ku som går med en eller flere kalver til kalven(e) avvennes.

Mordyr

Hunndyr som er registrert med minimum én kalving innen 31. desember og som har stått som innmeldt hele eller deler av året.

Årsku

Ku med 365 førdager etter første kalving.

Kalvingsintervall

Perioden fra én kalving til neste.

Korrigerte vekt

En vekt som er korrigert ut fra alder til mor, alder til dyret selv, rase og tvillingstatus.

- Korrigert fødselsvekt:
dyret må være veid maksimalt 4 dager etter fødsel.
- Korrigert 200-dagersvekt:
dyret må være veid mellom 150 og 275 dager.
- Korrigert 365-dagersvekt:
dyret må være veid mellom 315 og 415 dager.
- Korrigert 550-dagersvekt:
dyret må være veid mellom 500 og 600 dager. Kun hunndyr.

Reell levende tilvekst

Økning i vekt per dag basert på veid levende vekt. Tilveksten oppgis i gram per dag.

Slaktetilvekst

Økning i vekt per dag basert på veid slaktevekt og fødselsvekt. Tilveksten oppgis i gram per dag.

Vær oppmerksom på grunnlaget bak statistikken. Antall dyr eller besetninger bak gjennomsnittet er oppgitt i de fleste tabellene. Statistikk med lite tallmateriale bak, gjør at tilfeldigheter får stor betydning. Generelt er tallgrunnlaget best for rasen Hereford, deretter kommer Charolais, Aberdeen Angus, Simmental og Limousin. De tallmessig mest marginale rasene i Storfekjøttkontrollen (Blonde d'Aquitaine, Tiroler Grauvieh, Highland Cattle, Dexter, Galloway og de gamle norske rasene) er slått sammen til en gruppe.

Hvilken type opplysning det er snakk om, er også viktig i vurderingen. Eksempelvis er påliteligheten av gjennomsnittlig andel dødfødte langt mindre enn påliteligheten av gjennomsnittlig klassifiseringsresultat. Dette er fordi frekvensen av dødfødsler er lav. Hvert enkelt tilfelle har dermed merkbar virkning på gjennomsnittet, og følgelig er dette et tall som kan variere en del fra år til år.

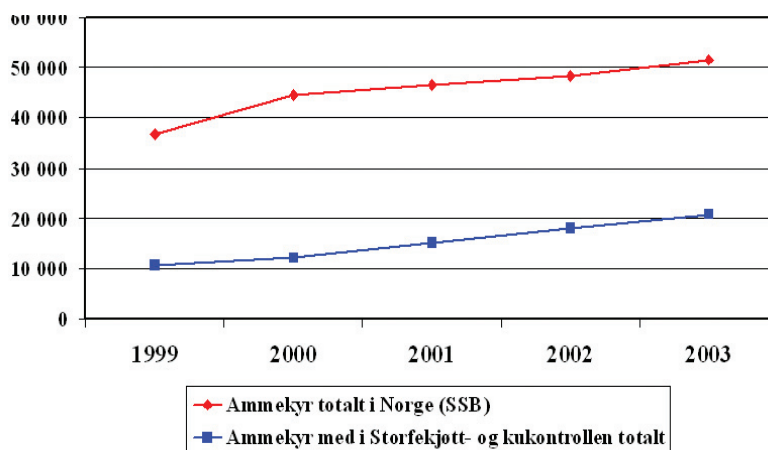


HISTORISK UTVIKLING

STORFEKJØTTKONTROLLEN						
	Antall ammekyr totalt (SSB)per 31.07*	Årskyr	Beset- ninger m/mor dyr	Mordyr per beset- ning	Beset- ninger m/ kalv- ingsreg.	Kalvinger per beset- ning
1999	36 809	5 863	505	13	381	13
2000	44 517	6 376	530	14	400	13
2001	46 556	8 316	764	14	639	12,9
2002	48 312	10 751	899	15	773	13,8
2003	51 460*	12 852	1 011	16	859	14,3

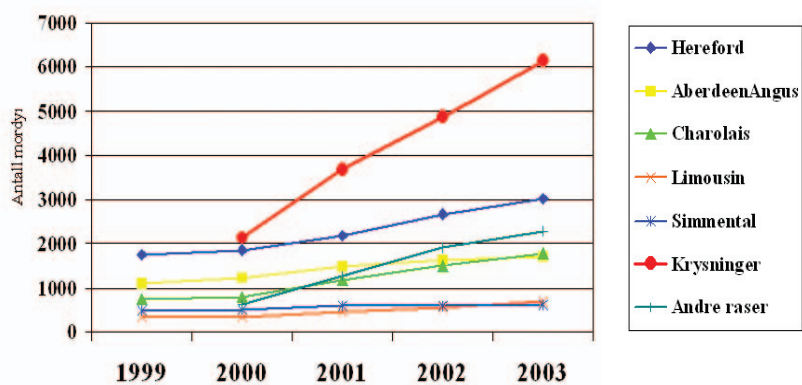
*Foreløpige tall.

UTVIKLINGEN AV ANTALL AMMEKYR TOTALT I LANDET SAMMENLIGNET MED AMMEKYR I STORFEKJØTT-/ OG KUKONTROLLEN TOTALT



UTVIKLINGEN AV ANTALL MORDYR AV DE ULIKE RASENE I KONTROLLEN

Fylke	Mordyr totalt	Here- ford	Aberdeen Angus	Charo lais	Limo usin	Simmen tal	Krys- ninger	Andre raser
1999	6 813	1 755	1 079	740	324	473		
2000	7 407	1 842	1 213	785	341	505	2 119	602
2001	10 813	2 180	1 483	1 159	457	595	3 682	1 257
2002	13 703	2 664	1 621	1 492	556	593	4 874	1 903
2003	16 196	3 021	1 703	1 774	682	615	6 127	2 274



ANTALL BESETNINGER OG BESETNINGSSTØRRELSE, FYLKESVIS

	Beset- ninger m/mordyr	Mordyr per beset- ning	Beset- ninger m/ kalv- ingsreg.	Kalv- inger per beset- ning*
Østfold	69	17,9	57	16,2
Akershus/Oslo	72	17,3	56	16,9
Hedmark	123	19,8	101	18,5
Oppland	98	19,8	88	16,7
Buskerud	65	18,4	53	18,5
Vestfold	36	21,4	29	19,0
Telemark	35	12,9	24	14,3
Aust Agder	9	7,4	8	7,3
Vest-Agder	15	12,9	12	11,9
Rogaland	92	12,4	87	11,2
Hordaland	92	8,2	87	7,4
Sogn og Fjordane	38	8,5	34	7,1
Møre og Romsdal	35	12,4	31	11,1
Sør- Trøndelag	77	16,1	61	12,8
Nord - Trøndelag	91	18,2	77	15,8
Nordland	45	15,2	36	14,9
Troms	17	11,4	16	11,3
Finnmark	2	22,5	2	18,5
Snitt/sum	1 011	15,8	859	14,3

*Det er kun besetninger hvor det er registrert en eller flere kalvinger i 2003 som blir med på snittberegningen i antall kalvinger/besetning.

MEDLEMMER PER SLAKTERIRÅDGIVER

Slakteri	Rådgiver	Antall med-lemmer 2002	Antall med-lemmer 2003	% med-lemmer med bonde-versjon 2003
Fagsenteret for kjøtt	Grethe Ringdal	2	2	100
	Anitra Lindås	1	1	100
Gilde Region Øst*	Olav Gjølberg	110	114	18
	Elisabeth Kluftun	97	200	26
	Live Enerhaugen	51	45	40
	Kari Lianger	210	36	75
	Kristian Heggelund	0	112	37
Region Vest	Anne Lise H. Molland	167	170	16
Region Nord	Odd Gunnar Stene	146	165	49
	Siri Wangberg	33	36	39
	Knut Storbakk	26	25	28
Norsk Kjøttfeavlslag	Christopher Lange	3	3	0
Fatland	Gerd Skjoldal	125	130	8
Furuset Slakteri	Steinar Aas	35	39	41
Prima Slakt	Odd Jan Håland	2	2	0
Midt-Norge Slakteri	Paul Myhrås	45	54	38
Eidsmo slakteri	Magnar Høvik	10	9	78
Snitt/sum		1 063	1 143	30

* Økningen fra 2002 til 2003 for enkelte rådgivere i Gilde Region Øst skyldes innføring av region i stedet for Gilde-bedrifter og at fordelingen mellom rådgiver og registrator ble endret.

MEDLEMSANDEL, FYLKESVIS

For å få et bilde av hvor stor andel av Norges ammekyr som er registrert i en eller annen kontroll, har vi fått tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) (disse er foreløpige tall) og Kukontrollen:

Fylke	SSB	Storfejøttkontrollen		Kukontrollen	
	Ammekyr totalt per 31.07.03*	Antall årskyr i i 2003**	Årskyr % av totalt	Antall ammekyr pr 15.04.4***	Antall ammekyr % av totalt
Østfold	2 237	1 041	47	257	11
Akershus/Oslo	2 409	1 045	43	359	15
Hedmark	5 779	1 960	34	694	12
Oppland	5 602	1 496	27	1161	21
Buskerud	3 129	951	30	448	14
Vestfold	1 970	637	32	220	11
Telemark	1 613	372	23	103	6
Aust-Agder	732	54	7	87	12
Vest-Agder	1 567	169	11	199	13
Rogaland	5 411	887	16	923	17
Hordaland	2 666	585	22	231	9
Sogn og Fjordane	1 703	249	15	225	13
Møre og Romsdal	3 561	328	9	480	13
Sør-Trøndelag	3 828	1 014	26	815	21
Nord-Trøndelag	5 201	1 322	25	1 128	22
Nordland	3 256	543	17	529	16
Troms	714	165	23	74	10
Finnmark	82	34	41	13	16
Snitt/sum	51 460	12 852	25	7 946	15

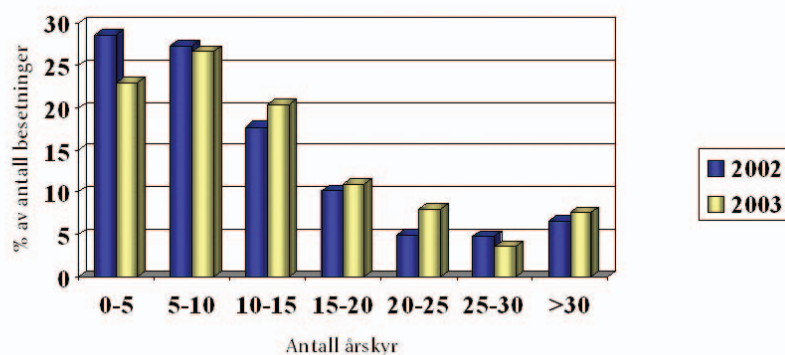
Tabellen er bygd på tre litt forskjellige måter å telle kyrne på. Se forklaringen under og avsnittet "Begreper og definisjoner". Tallene er dermed ikke helt sammenlignbare, men gir et bilde av andelen norske ammekyr registrert i Storfejøttkontrollen eller Kukontrollen.

*Antall ammekyr iflg. SSB: Antall ammekyr det ble søkt om produksjonstilskudd til per 31.07.03. Ved årsmeldingstidspunktet var disse ennå foreløpige fordi ikke alle søknader om produksjonstilskudd for året før var ferdigbehandlet. De endelige tallene for antall ammekyr som har fått produksjonstillegg, kan derfor forandre seg noe i forhold til tabellen ovenfor.

**Antall årskyr i Storfekjøttkontrollen er et anslag for hvor mange kyr som har vært innmeldt i kontrollen på gjennomsnittsdagen i 2003.

***Antall ammekyr i kukontrollen: Antall ammekyr i kontrollen på en bestemt dato, her per 15.04.04.

BESETNINGSSTØRRELSE I STORFEKJØTTKONTROLLEN

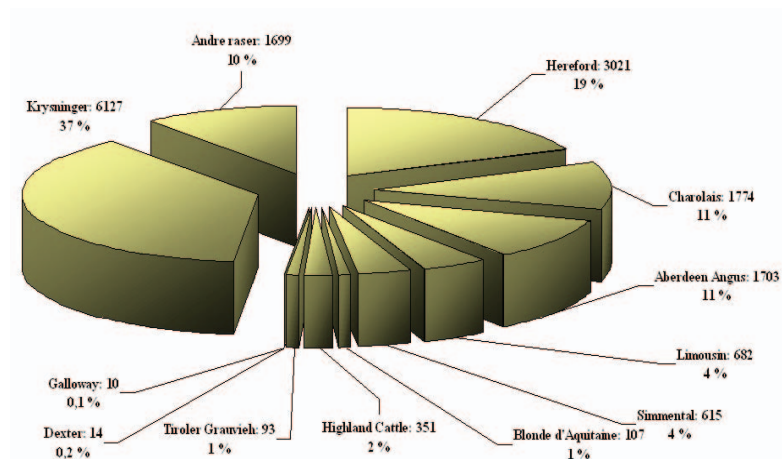


MORDYR AV ULIKE RASER

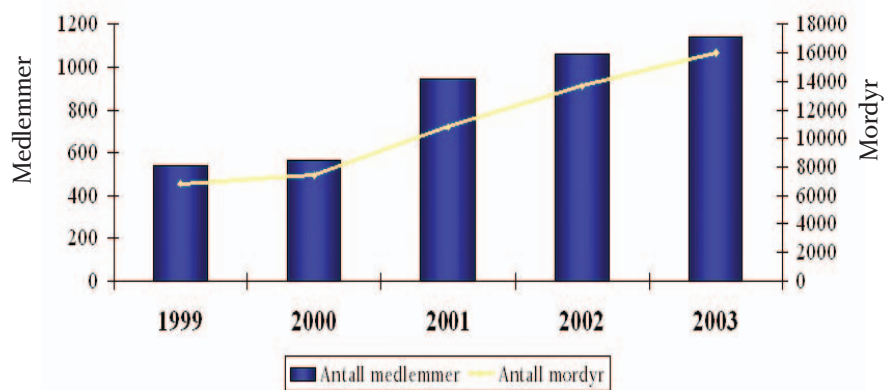
Fylke	Mordyr totalt	Here- ford	Charo- lais	Aber- deen Angus	Limou- sin	Simm- ental	Krys- ninger	Andre raser
Østfold	1 251	190	171	175	82	20	424	189
Akershus/ Oslo	1 277	243	43	90	123	87	554	137
Hedmark	2 480	729	232	86	89	23	1 154	167
Oppland	1 987	290	195	171	145	95	834	257
Buskerud	1 235	270	119	125	15	12	621	73
Vestfold	760	212	200	5	47	0	202	94
Telemark	453	104	54	29	13	0	213	40
Aust Agder	71	20	9	4	0	0	22	16
Vest-Agder	195	17	37	6	2	50	46	37
Rogaland	1 139	141	84	275	59	59	293	228
Hordaland	753	129	40	186	5	9	193	191
Sogn og Fjordane	323	26	16	107	0	2	73	99
Møre og Romsdal	449	74	9	27	8	12	148	171
Sør- Trøndelag	1 238	123	256	97	27	90	415	230
Nord- Trøndelag	1 662	180	212	120	53	153	695	249
Nordland	684	253	83	93	14	3	174	64
Troms	194	20	0	105	0	0	45	24
Finnmark	45	0	14	2	0	0	21	8
Sum	16 196	3 021	1 774	1 703	682	615	6 127	2 274

Antall mordyr gir et høyere kutall enn årskutallsberegningen. Dette skyldes at alle kyr som har vært innom en besetning i løpet av 2003, teller med som et mordyr, mens i årskutallsberegningen vektet det for hvor mange dager den aktuelle kua har stått i kontrollen i 2003.

PROSENTVIS FORDELING MELLOM ULIKE RASER



UTVIKLINGEN AV MEDLEMS- OG MORDYRTALL

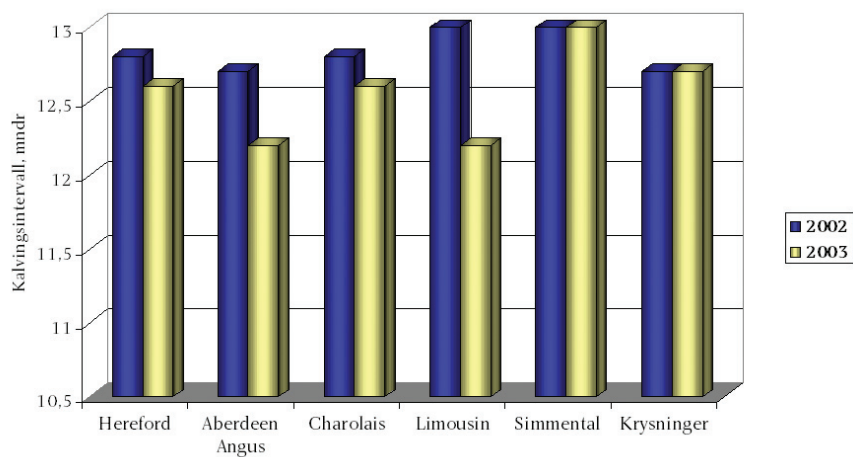


KALVINGSSTATISTIKK

ALDER VED FØRSTE KALVING OG KALVINGSINTERVALL

Rase	Alder ved første kalving (mnd)	Antall første gangs kalvere	Kalvings intervall (mnd)	Antall kyr
Hereford	35,9	712	12,6	1 660
Aberdeen Angus	28,4	326	12,2	1 027
Charolais	33,5	431	12,6	854
Limousin	31,9	131	13,4	313
Simmental	32,0	87	13,3	221
Krysninger	29,9	1 618	12,7	3 078
NRF	35,1	520	13,4	643
Andre raser	36,4	142	12,3	333
Snitt/sum	32,2	3 967	12,8	8 129

GJENNOMSNTTLIG KALVINGSINTERVALL FOR ULIKE RASER



**SAMMENHENG MELLOM KALVINGER PER ÅRSKU, BESETNINGSSTØRRELSE
OG KALVINGSINTERVALL**

	Kalvinger per årsku	Antall årskyr per besetning	Kalvings intervall (mnd)
Dårligste 1/3	0,8	16,2	13,1
Midtre 1/3	1,1	15,6	12,5
Beste 1/3	1,3	12,3	13,1
Snitt	1,0	14,7	12,8

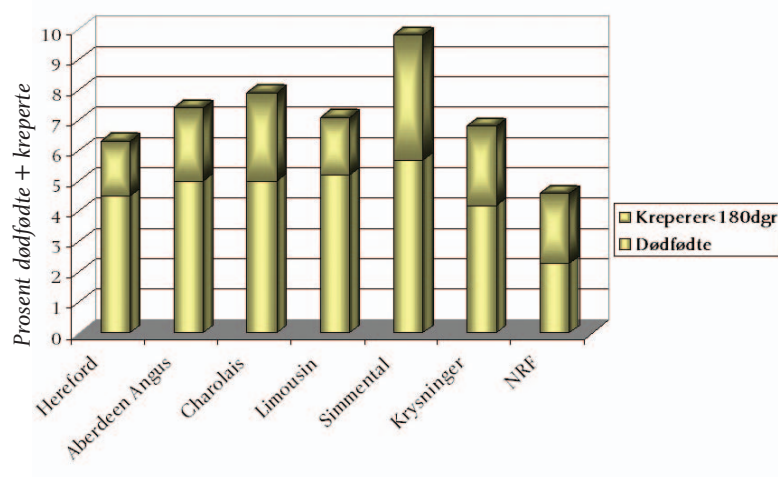


Det er kun besetninger hvor det er registrert en eller flere kalvinger i 2003 og som har vært innmeldt hele året som er med i denne beregningen.

DØDFØDTE, KREPERTE OG TVILLINGFØDSLER

Rase	Kalv inger	Død- fødte antall	Død- fødte i %	Kreper før 180 dager	Kreper te i %	Tvilling- fødsler antall	Tvilling- fødsler i %
Hereford	2 371	107	4,5	42	1,8	33	1,4
Aberdeen							
Angus	1 390	78	5,6	33	2,4	25	1,8
Charolais	1 331	67	5,0	38	2,9	48	3,6
Limousin	465	24	5,2	9	1,9	11	2,4
Simmental	315	18	5,7	13	4,1	23	7,3
Krysninger	4 733	198	4,2	124	2,6	86	1,8
NRF	1 146	37	3,3	26	2,3	27	2,4
Andre raser	486	10	2,1	9	1,9	7	1,4
Snitt/sum	12 237	539	4,4	294	2,4	260	2,1

DØDFØDTE OG KREPERTE FOR ULIKE RASER



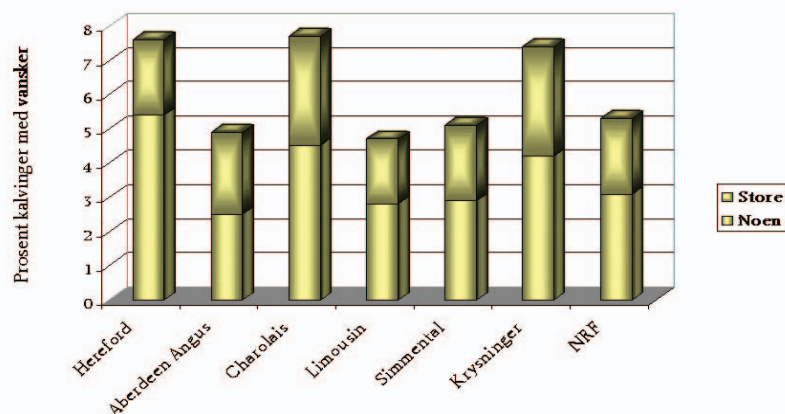
KALVINGSVANSKER OG FØDSELSVEKTER

Rase	Kalvingsvansker				Fødselsvekter*			
	Noen Antall	Noen %	Store Antall	Store %	Hann- dyr Vekt	Hann- dyr Antall	Hunn- dyr Antall	Hunn- dyr Vekt
Hereford	129	5,4	53	2,2	42	741	40	706
Aberdeen								
Angus	35	2,5	34	2,4	38	521	36	475
Charolais	60	4,5	43	3,2	46	505	44	504
Limousin	13	2,8	9	1,9	43	202	40	203
Simmental	9	2,9	7	2,2	44	136	42	102
Krysninger	200	4,2	151	3,2	43	1675	40	1686
NRF	36	3,1	25	2,2	40	24	38	20
Andre raser	17	3,5	6	1,2	38	113	33	138
Snitt/sum	499	4,1	328	2,7	42	3 917	40	3 834

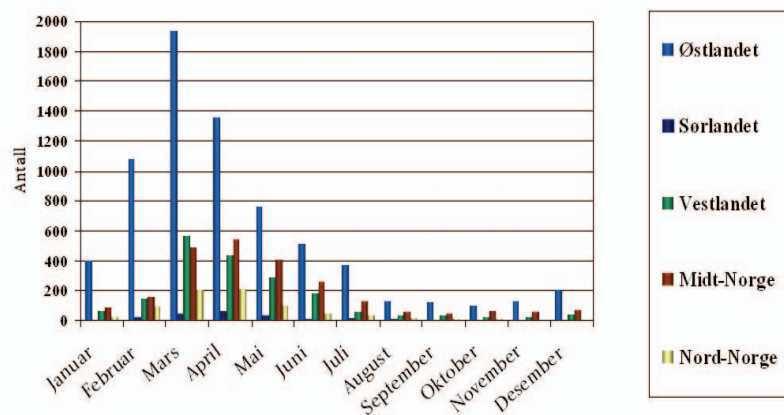
*Fødselsvektene har tatt utgangspunkt i kalvenes rase.

De øvrige statistikker i tabellen tar utgangspunkt i kynnes/mødrenes rase.

KALVINGSVANSKER FOR ULIKE RASER



SPREDNING AV KALVINGENE GJENNOM ÅRET, REGIONVIS

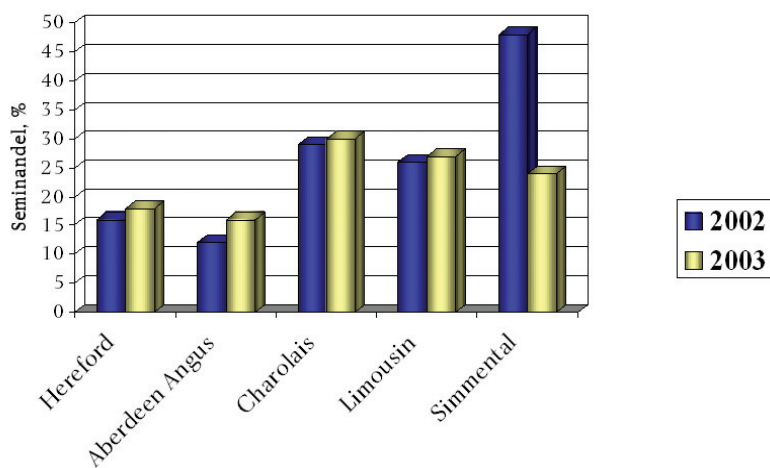


PARINGER/INSEMINERINGER

I bedekningsstatistikken for år 2003 er det tatt utgangspunkt i de bedekninger som er registrert skjedd i 2003.

Rase	Kyr bedekt	Bedekninger totalt	Bedekninger per ku	Insemineringer	Insemineringer %
Hereford	1 388	1 741	1,3	319	18
Aberdeen Angus	899	948	1,1	148	16
Charolais	685	793	1,2	240	30
Limousin	202	219	1,1	60	27
Simmental	252	292	1,2	70	24
Krysninger	2 548	2 757	1,1	425	15
NRF	569	652	1,2	180	28
Andre raser	202	213	1,1	42	20
Snitt/sum	6 745	7 615	1,1	1 484	20

UTVIKLINGEN FRA 2002 TIL 2003 FOR ANDEL INSEMINERINGER



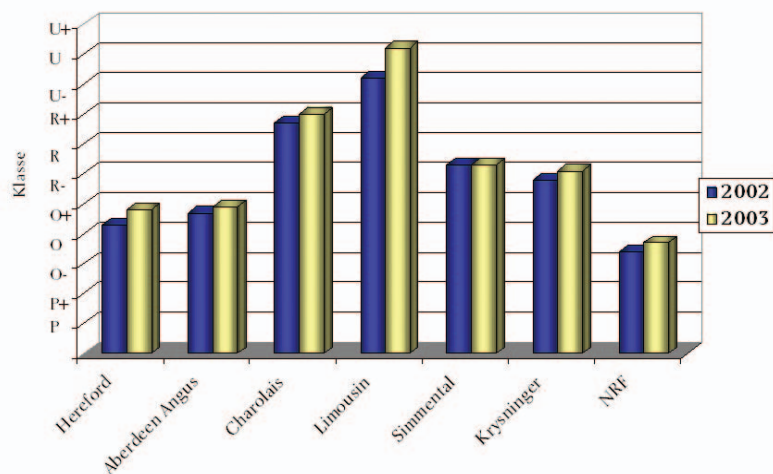
SLAKTERESULTATER

KLASSE OG FETTGRUPPE HOS UNG OKSE

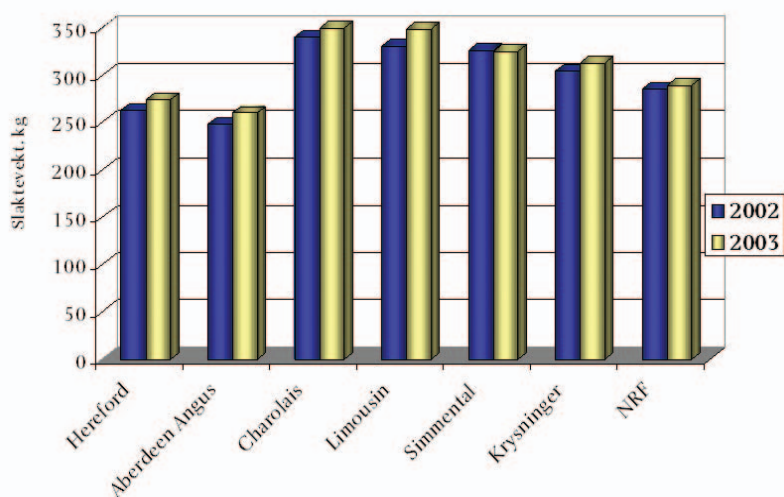
Rase	Antall slakt	Slakte- vekt (kg)	Klasse	Fett- gruppe	Alder v/slakt (mnd)	Slakte tilvekst (g/d)
Hereford	525	274	O+ (5,6)	3- (6,7)	19,4	441
Aberdeen Angus	367	260	O+ (5,9)	3- (6,6)	18,5	444
Charolais	378	350	R+ (9,0)	2 (5,4)	19,0	576
Limousin	87	349	U (11,2)	2 (4,7)	17,8	617
Simmental	105	325	R- (7,3)	2 (5,2)	18,3	556
Krysninger	2 209	313	R- (7,1)	2+ (6,2)	18,4	533
NRF	2 115	289	O (4,7)	2+ (6,0)	20,4	443
Andre raser	132	267	O+ (6,0)	3- (6,5)	19,9	452
Snitt/sum	5 918	300	O+ (6,2)	2+ (6,1)	19,3	490

Kravene for å være med i gjennomsnittet for Ung okse er at dyret er yngre enn 1 000 dager ved slakting og registrert som hanndyr i Storfekjøttkontrollen.

GENNOMSNITTLIG SLAKTEKLASSE FOR UNG OKSE FOR ULIKE RASER



GJENNOMSNITTLIG SLAKTEVEKT FOR UNG OKSE FOR ULIKE RASER



KLASSE OG FETTGRUPPE HOS KVIGE

Rase	Antall slakt	Slakte- vekt (kg)	Klasse	Fett- gruppe	Alder v/slakt (mnd)	Slakte tilvekst (g/d)
Hereford	149	186	O- (4,1)	3- (7,4)	20,5	277
Aberdeen Angus	82	184	O- (4,4)	3 (7,5)	20,7	274
Charolais	109	235	O+ (6,2)	2+ (5,8)	20,6	354
Limousin	13	284	R- (6,9)	2 (5,4)	22,8	345
Simmental	21	211	O (4,8)	2+ (5,7)	19,2	343
Krysninger	595	212	O (5,1)	3- (7,1)	19,8	330
NRF	226	214	O- (3,7)	3- (7,2)	22,0	297
Andre raser	18	215	O (4,8)	3 (7,9)	23,3	279
Snitt/sum	1 213	210	O (4,8)	3- (7,0)	20,5	315

For å telle med i snittet for slakteresultat for Kvige, må dyret være yngre enn 1 000 dager ved slakting og registrert som hunndyr i Storfekjøttkontrollen.

KLASSE OG FETTGRUPPE HOS UNG KU

Rase	Antall slakt	Slakte vekt (kg)	Klasse	Fett gruppe	Alder v/slakt (år)	Slakte tilvekst (g/d)
Hereford	107	246	O- (3,8)	3 (8,1)	3,8	187
Aberdeen Angus	39	227	O- (4,2)	3 (8,2)	3,2	190
Charolais	52	291	O+ (5,5)	2+ (6,1)	3,1	244
Limousin	10	308	R (7,5)	3 (7,6)	3,5	231
Simmental	22	272	O- (4,4)	2+ (5,5)	3,6	217
Krysninger	307	255	O- (4,3)	3- (7,2)	3,0	225
NRF	157	216	P- (2,2)	2+ (6,0)	3,2	175
Andre raser	9	234	O- (4,0)	3 (8,0)	4,1	177
Snitt/sum	703	247	O - (3,8)	3- (7,0)	3,3	207

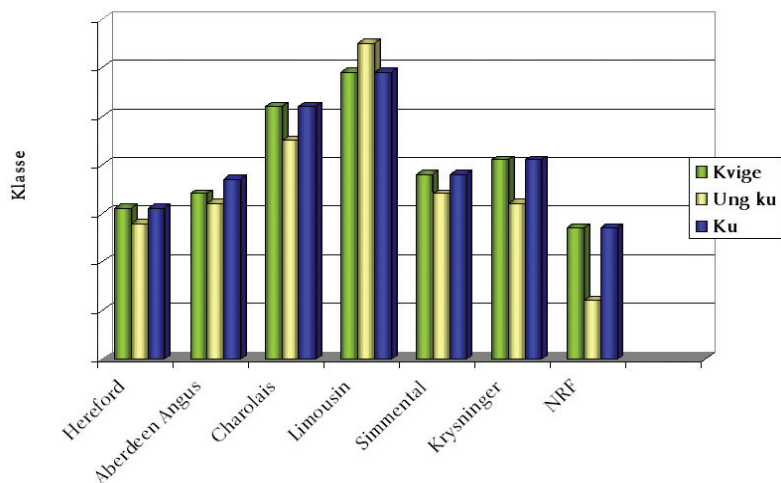
For å telle med i snittet for slakteresultat for Ung ku, må dyret være eldre enn 700 dager ved slakt og registrert som hunndyr i Storfekjøttkontrollen.

KLASSE OG FETTGRUPPE HOS KU

Rase	Antall slakt	Slakte vekt (kg)	Klasse	Fett gruppe	Alder v/slakt (år)	Slakte tilvekst (g/d)
Hereford	241	304	O (4,8)	4 (11,0)	7,0	131
Aberdeen Angus	114	263	O (4,7)	4- (10,2)	7,4	107
Charolais	162	348	O+ (6,3)	3 (7,9)	6,4	165
Limousin	32	357	R (7,8)	3 (7,9)	7,4	147
Simmental	89	321	O (5,3)	3- (7,0)	7,2	144
Krysninger	598	290	O (4,6)	3+ (8,6)	6,0	140
NRF	250	248	P (2,5)	3- (6,9)	5,2	130
Andre raser	43	247	O- (3,5)	3 (7,7)	6,5	109
Snitt/sum	1 529	292	O (4,6)	3+ (8,6)	6,3	137

For å telle med i slakteresultatet for Ku må dyret være eldre enn 700 dager ved slakt og være registrert som hunndyr i Storfekjøttkontrollen.

GJENNOMSnittlig Klasse for KVICE, UNG KU OG KU FOR ULIKE RASER

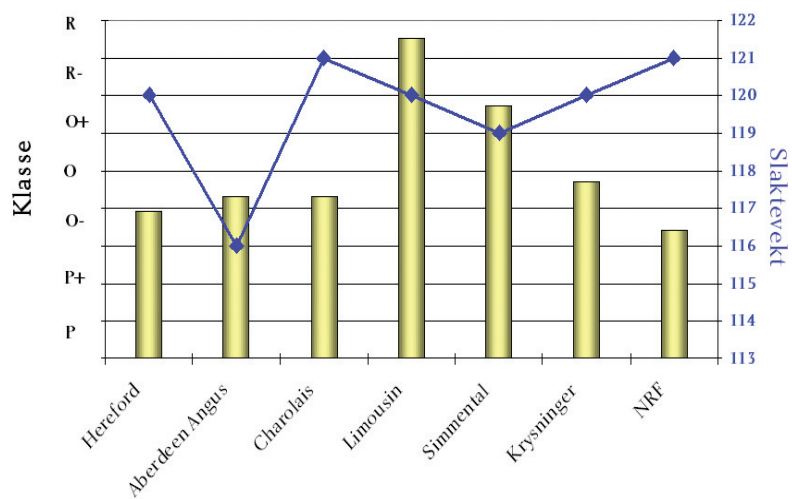


KLASSE OG FETTGRUPPE HOS KALV

Rase	Antall slakt	Slakte vekt (kg)	Klasse	Fett gruppe	Alder v/slakt (år)	Slakte tilvekst (g/d)
Hereford	97	120	O (4,9)	2 (5,2)	7,6	468
Aberdeen Angus	68	116	O (5,3)	2+ (5,7)	9,2	383
Charolais	12	121	O (5,3)	2- (3,7)	9,8	353
Limousin	2	120	U (9,5)	1+ (3,0)	6,5	525
Simmental	7	119	R (7,7)	2 (5,0)	6,3	530
Krysninger	371	120	O+(5,7)	2 (4,5)	7,2	492
NRF	140	121	O- (4,4)	2- (4,3)	7,6	472
Andre raser	11	129	O- (4,4)	2 (5,2)	7,8	436
Snitt/sum	708	120	O (5,3)	2 (4,6)	7,6	472

For å telle med i slakteresultatet, må dyret være yngre enn 700 dager ved slakting.

GJENNOMSNITTLIG KLASSE OG SLAKTEVEKT FOR KALV FOR ULIKE RASER



TILVEKSTER

SLAKTETILVEKST OG REELL LEVENDETILVEKST FOR HANNDYR (G/DAG)

Rase	Slaktilvekst		Reell levendetilvekst			
	Tilvekst (ung okse) g/dag Antall		Tilvekst 0-200 dager g/dag Antall		Tilvekst 200-365 dager g/dag Antall	
Hereford	441	525	1 046	341	1 086	173
Aberdeen Angus	444	367	1 046	279	1 050	110
Charolais	576	378	1 284	237	1 368	120
Limousin	617	87	1 259	63	1 320	30
Simmental	556	105	1 320	64	1 468	33
Krysninger	533	2 209	1 105	537	1 090	178
NRF	443	2 115	947	39	1 037	21
Andre raser	409	132	1 044	31	840	5
Snitt/sum	490	5 918	1 121	1 591	1 158	670

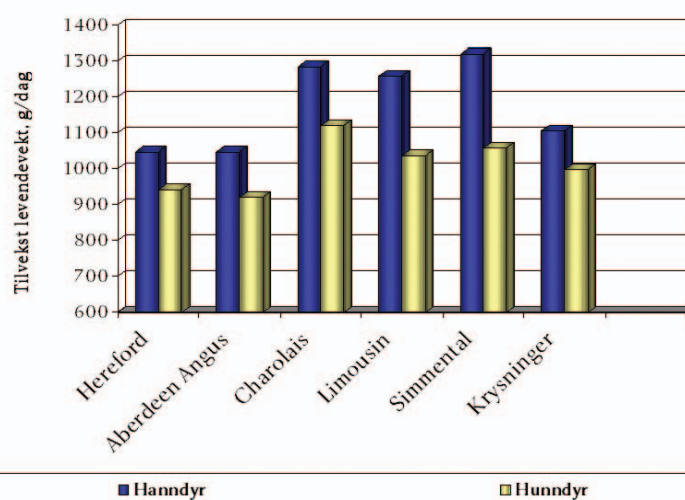
Gjennomsnittlig tilvekst slaktevekt er beregnet på alle dyr med slakteresultater i 2003. Tilvekst levendevikt er beregnet på alle dyr som har korrigert 200-dagersvekt med veiedato i 2003, og/eller korrigert 365-dagersvekt med veiedato i 2003. Selve tilvekstberegningen tar ikke utgangspunkt i korrigert vekt, men i veid vekt.

LEVENDETILVEKST FOR HUNNDYR (G/DAG)

Rase	Tilvekst 0-200 dager g/dag Antall		Tilvekst 200-365 dager g/dag Antall		Tilvekst 365-550 dager g/dag Antall	
Hereford	942	311	719	163	585	56
Aberdeen Angus	921	238	715	98	540	47
Charolais	1 122	216	894	120	617	33
Limousin	1 036	50	835	18	801	1
Simmental	1 057	41	1 026	41	469	6
Krysninger	998	550	689	157	497	88
Andre raser	815	41	593	7	429	7
Snitt/sum	993	1 447	769	604	544	238

Siden det i liten grad er tatt levendevekter av NRF-hunndyrene, er ikke disse tallene skilt ut som egen rase, men inngår i Andre raser.

TILVEKST FRA 0-200 DAGERS ALDER FOR DE ULIKE RASENE.

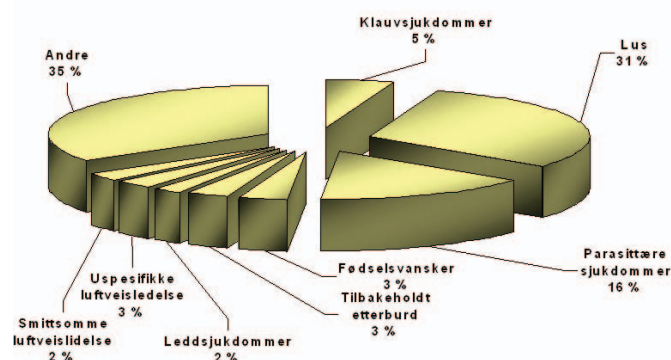


HELSEOPPLYSNINGER

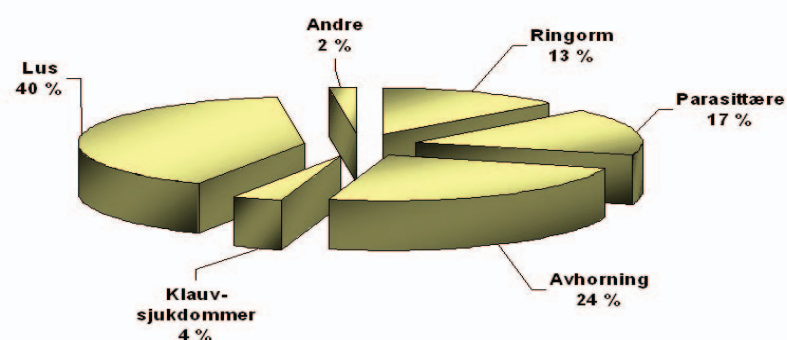
Det er et stort ønske at medlemmene i større grad bruker Storfekjøttkontrollen til å holde oversikt over helsestatusen i egen buskap. Dokumentasjon av helsesituasjonen er grunnlaget for forebyggende helsearbeid og bedre helse.

Til sammen har 83 besetninger registrert inn forebyggende eller sykdomsopplysninger i 2003. Det er en økning på tre besetninger i forhold til 2002. Antall registreringer i 2003 var 1 565 behandlinger kontra 1 336 behandlinger i 2002. Økningen er størst på forebyggende behandlinger. Det er de som har bondeversjon og registrerer selv som står for de aller fleste helseregistreringene i Storfekjøttkontrollen.

RAPPORTERTE SJUKDOMMER



RAPPORTERTE FOREBYGGENDE BEHANDLINGER



Ved å lage nye rapporter i bondeversjonen på helseregistreringer, håper vi det skal bli mer attraktivt å registrere inn helseopplysningene i Storfekjøttkontrollen.



SAMMENLIGNINGSTALL FRA DANMARK

Nedenstående tall er utgitt av Landsudvalget for Kvæg, og er gennemsnittstall fra år 2003 i husdyrkontrollen for kjøttfe i Danmark.

Slakteresultater Ung okse 12-18 måneder

Rase	Fødselsvekt		Antall slakt	Slaktevekt (kg)	Klasse v/slakt	Alder (mnd)
	Okser	Kviger				
Hereford	42	40	3 502	250	R- (7,0)	14,8
Aberdeen Angus	38	36	1 563	265	R (8,0)	15,0
Charolais	50	46	1 455	296	U (11,0)	14,3
Limousin	42	39	3 530	291	U+ (12,0)	14,0
Simmental	46	43	1 609	280	R+ (9,0)	14,1



Fra Aalestrup teststasjon



FAGSENTERET for kjøtt
Lørenvn. 37
Postboks 396 Økern, 0513 Oslo

Tlf. 22 09 23 00
Fax 22 22 00 16
e-post: fagsenteret@fagkjott.no
www.fagkjott.no